

LISÄTALOUSARVIOALOITE 108/2006 vp

Määrärahan osoittaminen poliisin toimintamenoihin

Eduskunnalle

Poliisitoimen määrärahoja ei tunnuta saatavan tarvittavalle tasolle, vaikka poliisin tehtävät ovat selvästi lisääntyneet. Poliisin tarkoituksenmukaisesta ja tehtäviin nähden riittävästä resursoinnista on erilainen käsitys kentällä kuin ministeriöllä ja poliisin ylimmällä johdolla. Määrärahat on mitoitettu niin kireiksi, että avoimena olevia virkoja tai esimerkiksi sairauslomasijaisuuksia ei pystytä täyttämään. Julkisuudessa olleiden kirjoitusten ja käytyjen keskustelujen perusteella on selvää, että käytännön kenttätöyön tasolla poliisin resurssipula on varsin konkreettinen ongelma — huolimatta ministeriön ja muiden virkamiesten vakuutteluista. Käytännön tasolla on selkeästi nähtävissä, että toimenpiteet poliisien tehtävien ja resursoinnin kokonaisvaltaiseksi ratkaisemiseksi ovat jääneet puolitiehen.

Poliisitoimen huonosta resurssitilanteesta on puhuttu jo useiden vuosien ajan. Määrärahat, vaikka poliisin tehtävät ovat selvästi lisääntyneet. Poliisi on uusien haasteiden edessä järjestäytyneen rikollisuuden kasvaessa ja raaistuessa. Liikenneonnettomuuksien ja niissä menehtyneiden määrä on vuodesta toiseen korkea. Talousrikkokset ovat entistä monimutkaisempia, ja niiden selvittäminen sitoo enemmän resursseja. Viime vapun ajan tapahtumat osoittivat, että muualta Euroopasta tutut radikaalit mellakat näyttävät tulleen Suomeen. Rikosten määrä nousee tasaisesti, ja tilastojen mukaan yhä harvempi rikos selviää.

Poliisilla ei ole riittävästi voimavaroja rikosten selvittämiseen, saati ennalta ehkäisevän työn

tekemiseen. Hallitusohjelman kohdassa 14.1 luvataan näin: "Poliisipalvelujen saatavuutta kaikkialla Suomessa parannetaan Kosken työryhmän (9.1.2000) pohjalta. Poliisien laajan eläköitymisen johdosta poliisien koulutusmääriä nostetaan. Poliisitoiminnan kehittämisen painopisteenä on rikostutkinnan ja rikostorjuntatyön tehostaminen. Poliisille turvataan ammattitaitoinen henkilöstö." Lupaus on hyvä ja kannatettava, mutta käytännön toimenpiteet poliisien tehtävien ja resursoinnin kokonaisvaltaiseksi ratkaisemiseksi ovat jääneet puolitiehen.

Suurten ikäluokkien eläköitymisen takia poliisikoulutusta on lisätty, jotta avoimeksi tulevat virat saadaan tulevaisuudessa täytettyä. Ongelmana on tällä hetkellä se, että vasta valmistuneitten poliisien sijoittuminen työelämään poliisin tehtäviin ei ole yhtä varmaa ja nopeaa kuin ennen. Poliisikoulusta valmistuneiden osalta kerätyt työllistymistilastot eivät kerro koko totuutta. Poliisikoulun tilastoissa esimerkiksi lyhyt, muutaman kuukauden mittainen määräaikaan virkasuhde kirjataan työllistyneeksi poliisiksi, vaikka tosiasiassa henkilö saattaa jäädä työttömäksi määräaikaan virkasuhteen päättyessä. Monet valmistuneet poliisit ovat toki työelämässä, mutta eivät ole sijoittuneet poliisitehtäviin.

Työharjoittelijoina olevia poliisikoululaisia käytetään useissa kihlakunnissa paikkaamaan työvoimavajetta, mikä ei ole poliisikoulutukseen kuuluvan työharjoittelun tarkoitus. Töitä kyllä riittäisi, mutta määrärahat on mitoitettu niin kireiksi, että avoimena olevia virkoja tai esimer-

kiksi sairauslomasijaisuuksia ei pystytä täyttämään heti. Näin säästetään muutaman kuukauden palkka, millä pidetään ylikireä budjetti tasapainossa.

Poliisin tehtävänä on ylläpitää yleistä järjestystä ja kansalaistemme turvallisuutta. Resursseja pitää löytyä myös rikosten torjuntaan ja ennalta ehkäisevään työhön, kuten liikennekasvatukseen ja -valvontaan. Poliisien selviytyminen vaativista tehtävistään ja töiden organisointi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla kärsivät, jos määrärahat ovat alun alkaenkin riittämättömät olemassa olevien virkojen täyttöön. Poliisihallinnosta jää vuosittain enemmän poliisihenkilöstöä eläkkeelle tai siirtyy muihin tehtäviin kuin mitä Poliisikoulu pystyy kouluttamaan. Kun tavoitteena on varmistaa riittävä poliisien määrä korvaamaan eläkkeelle jäävien jättämä aukko sekä turvata ja parantaa poliisipalveluja, niin tällä matematiikalla tuota tavoitetta ei tulla

koskaan saavuttamaan. Sisäasiainministeri Rajamäki on edellyttänyt poliisihallinnolta pitkäjänteistä resurssisuunnittelua. Jotta poliisille voidaan suoda mahdollisuuksia toimia ja säilyttää edes perustavaa laatua olevat turvallisuuspalvelut kansalaisten suuren enemmistön edellyttämällä tasolla, on välttämätöntä edelleen lisätä poliisitoiminnan rahoitusta. Viestit kentältä käytännön poliisityötä johtavilta ja tekeville osoittavat, että resurssien hallinta ei ole kunnossa: Siellä, missä on todellista tarvetta, ei ole riittävästi resursseja. On saatava lisää virkoja ja lisärahoitusta nykyisten virkojen täyttämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 toiseen lisätalousarvioon momentille 26.75.21 lisäyksenä 5 000 000 euroa poliisin toimintamenoihin.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2006

Pertti Hemmilä /kok